

De kernfuncties van Mitz

Mitz, de online toestemmingsvoorziening
Medische gegevens mogen pas beschikbaar worden gesteld aan andere zorgaanbieders (via een elektronisch uitwisselingssysteem) als een patiënt daar uitdrukkelijk toestemming voor geeft. Toestemming geven gebeurt nu op veel verschillende manieren en plaatsen.

Om het voor burgers eenvoudiger en overzichtelijker te maken, komt de online toestemmingsvoorziening Mitz: één portaal waar burgers zelf toestemmingskeuzes kunnen vastleggen en beheren.

Voor zorgaanbieders ontstaat hiermee één plek waar zij de toestemmingskeuzes van hun patiënten kunnen controleren. Zij kunnen dit doen voor alle uitwisselingssystemen die op Mitz zijn aangesloten.

Als leverancier

Uw klanten (de zorgaanbieders) hebben de verantwoordelijkheid om aan hun patiënten toestemming te vragen. Toestemming voor het beschikbaar stellen van gegevens via elektronische uitwisseling. Een toestemming die geregistreerd dient te worden, en actueel moet blijven. En bij een verzoek op medische gegevens van een raadplegende zorgaanbieder gecontroleerd dient te worden. Voor u als leverancier de uitdaging dit zo efficiënt en gebruiksvriendelijk mogelijk te faciliteren, maar vooral ook in lijn met de vigerende wet- en regelgeving. Met de introductie van de online toestemmingsvoorziening Mitz hoeft u niet langer zelf deze toestemmingsregistratie en -controle in uw applicatie in te bouwen en te onderhouden.

Leeswijzer

In dit document wordt de werking van Mitz uitgebreid beschreven aan de hand van de kernfuncties. Voor een aantal functies is daarnaast aanvullende informatie opgenomen omtrent de ondersteunende rol die het LSP hierbij kan bieden, maar ook welke fasering voor aansluiting op Mitz mogelijk is. Tenslotte wordt uiteengezet wat een toekomstbestendige toestemmingsvraag is ter voorbereiding op een geruisloze transitie naar Mitz.

Vragen?

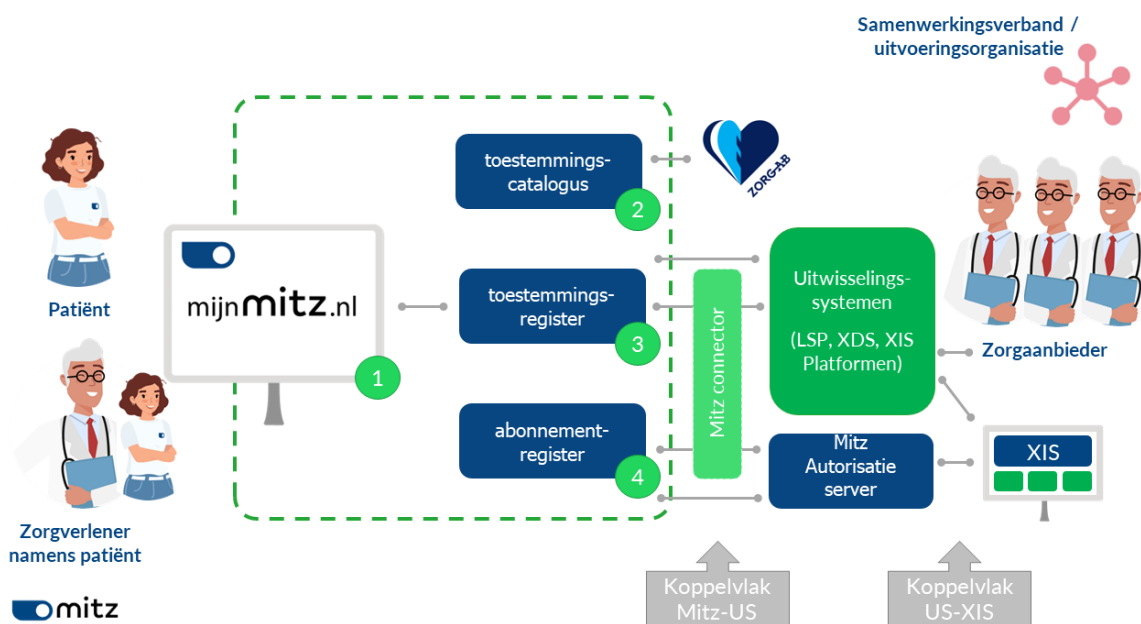
Neem dan contact op met de Mitz Leveranciersmanager, reggie.de.jong@vzvz.nl.

De werking van Mitz

In Mitz registreren burgers hun toestemmingskeuzes. Ook zorgverleners kunnen keuzes voor de patiënt registreren, mits in het bijzijn van de patiënt. Een uitwisselingsysteem (US) koppelt met Mitz en kan daarmee Mitz bevragen of er wel of geen toestemming is om medische gegevens beschikbaar te stellen.

Mitz bestaat uit een aantal onderdelen:

- De toestemmingsapplicatie is de (responsive) website waar burgers rechtstreeks of vanuit een externe omgeving, zoals een patiëntportaal, laagdrempelig met DigiD hun toestemmingskeuzes vastleggen.
- De toestemmingscatalogus bevat de toestemmingsmogelijkheden.
- Het toestemmingsregister is de plek waar toestemmingskeuzes op een beveiligde manier worden opgeslagen en gecontroleerd.
- Het abonnementenregister bevat de abonnementen van zorgaanbieders op hun patiënt, zodat zij op de hoogte gehouden kunnen worden over wijzigingen in relevante toestemmingskeuzes. Tevens kan Mitz met dit register aan raadplegende zorgaanbieders aangeven bij welke dossierhoudende zorgaanbieders gegevens van de patiënt beschikbaar zijn.

Wat zijn de kernfuncties van Mitz?

De kernfuncties van Mitz:

- Burgers hebben de mogelijkheid systeem-agnostisch hun toestemmingskeuzes te (laten) registreren.
- Zorgverleners hebben de mogelijkheid die toestemmingen te controleren en eventueel samen met of namens de patiënt in Mitz vast te leggen.
- Zorgaanbieders kunnen in overleg met hun softwareleverancier de bestaande toestemmingen, die vastliggen in de lokale systemen, migreren naar Mitz.

Mitz biedt een uitgebreid palet aan functies hiervoor, zoals:

1. Toestemmingskeuze vastleggen in Mitz;
2. Zorgaanbieder legt toestemming vast namens patiënt;
  - a. Samen naar MijnMitz.nl;
  - b. De dossierhoudersknop;
  - c. De raadplegersknop (voor spoed, 72 uur geldig);
3. Uitvragen toestemmingskeuze door zorgaanbieder (d.m.v. open en gesloten autorisatievraag, lokaliseren);
4. Informeren van zorgaanbieder (d.m.v. abonneren en notificeren)
5. Informeren van burgers (d.m.v. meldingen);
6. Migreren van bestaande toestemmingskeuze.

De verschillende functies worden hierna toegelicht.

1. Toestemmingskeuze vastleggen in Mitz

Burgers kunnen in Mitz hun toestemmingskeuzes voor de uitwisseling van medische gegevens vastleggen. De toestemming van de patiënt bepaalt of een zorgaanbieder gegevens elektronisch beschikbaar mag stellen aan een andere zorgaanbieder via een elektronisch uitwisselingssysteem.

Een rechtsgeldige toestemmingsvraag moet specifiek én begrijpelijk geformuleerd zijn. Om zo'n toestemmingsvraag specifiek genoeg én begrijpelijk te formuleren, is deze opgebouwd uit drie elementen:

- dossierhoudende zorgaanbieder;
- noodzakelijke gegevens;
- raadplegende zorgaanbieder.

Ik geef toestemming aan

Voorbeeld:

Ik geef toestemming aan ziekenhuizen, medische centra en klinieken om de noodzakelijke behandelgegevens beschikbaar te stellen aan andere ziekenhuizen, medische centra, klinieken, laboratoria en diagnostische centra die mij behandelen

Iedere toestemmingskeuze is een unieke combinatie van deze drie elementen. De burger kan op deze wijze bijvoorbeeld vastleggen dat de apotheek wel gegevens beschikbaar mag stellen aan andere apotheken, maar niet aan de verpleegzorg. De soort gegevens die beschikbaar worden gesteld, hangt af van wat de beroepsrichtlijn voorschrijft. Dit valt buiten de verantwoordelijkheid van Mitz.

Zolang de burger nog geen keuze heeft vastgelegd voor een toestemmingsmogelijkheid, betekent dit een 'nee' bij het verzoek tot uitwisseling. Er mogen dan geen gegevens beschikbaar worden gesteld. Ook kinderen en jongeren onder de 16 jaar kunnen in samenspraak met hun ouder/voogd hun toestemmingskeuzes bepalen in MijnMitz.nl.

Om het beantwoorden van de toestemmingsmogelijkheden aan de burger zo gebruikersvriendelijk mogelijk te ondersteunen worden 3 hoofdkeuzes in Mitz aangeboden:

1. Ja: Al jouw zorgaanbieders mogen gegevens beschikbaar stellen
2. Bepaalde: Bepaalde zorgaanbieders mogen gegevens beschikbaar stellen
3. Nee: Geen enkele zorgaanbieder mag gegevens beschikbaar stellen

Bij de keuzemogelijkheid 'Bepaalde' krijgt de burger de mogelijkheid om specifiek per dossierhouder of groep van dossierhouders de toestemming vast te leggen.

2. Zorgaanbieder legt toestemmingskeuze vast voor patiënt

Mitz hanteert als uitgangspunt dat burgers zelf hun toestemmingskeuzes vastleggen met MijnMitz.nl. Als de burger hiertoe niet in staat is, bijvoorbeeld minder digivaardig, kan de zorgverlener of een geautoriseerde zorgmedewerker de burger hiermee helpen. Mitz biedt hiervoor twee functionaliteiten/koppelvlakken:

- *Samen naar MijnMitz.nl;*
- *De dossierhoudersknop.*

Daarnaast biedt Mitz functionaliteit voor als een patiënt binnenkomt op de huisartsenpost of spoedeisende hulp en nog geen toestemming heeft gegeven aan bijvoorbeeld de eigen huisarts. Een zorgmedewerker kan in dit geval alsnog een toestemming (tijdelijk, voor 72 uur) vastleggen met:

- *De raadplegersknop.*

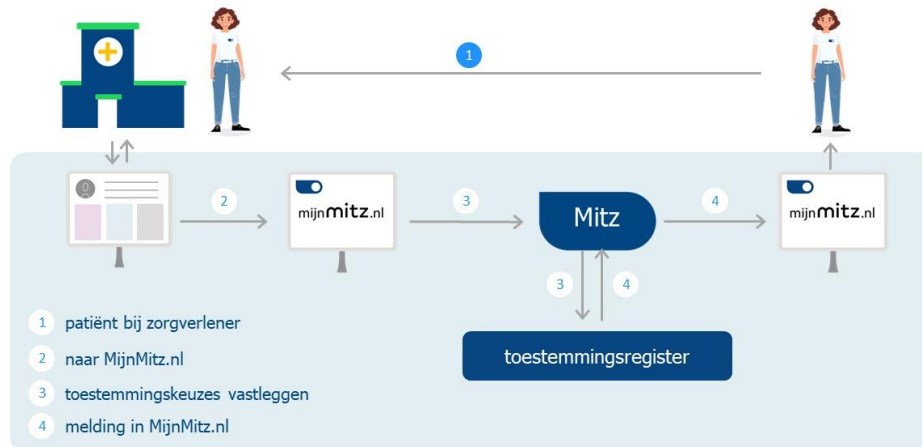
De opzet en werking van de drie functionaliteiten wordt nader toegelicht.

Toelichting: Samen naar MijnMitz.nl

In het XIS van de zorgaanbieder kan een functie worden opgenomen, bijvoorbeeld als menu-item of toestemmingsknop, waarmee de zorgaanbieder direct kan doorstarten naar Mitz. Bij het selecteren van de functie opent de MijnMitz-pagina van de betreffende patiënt via het BSN van de patiënt die in het EPD/ECD al geselecteerd was. Als de zorgaanbieder op deze wijze naar MijnMitz.nl gaat, kan de zorgaanbieder samen met de patiënt de verschillende toestemmingskeuzes doornemen en voor de patiënt registreren, op identieke wijze als wanneer de patiënt zelf naar MijnMitz.nl gaat.

Voor AORTA geldt dat dit als functie in het AORTA Programma van Eisen GBZ is opgenomen.

Samen naar MijnMitz

Toelichting: De dossierhoudersknop

Door middel van de dossierhoudersknop kan een zorgmedewerker (mits deze brondossierhouder is) voor de patiënt in Mitz een toestemming vastleggen voor het beschikbaar stellen van de patiëntgegevens aan andere zorgaanbieders.

De zorgmedewerker controleert de identiteit van de patiënt en vraagt of gegevens beschikbaar mogen worden gesteld. De patiënt wordt door de zorgmedewerker goed geïnformeerd over de mogelijkheden en wat een keuze betekent. Wanneer de patiënt toestemming geeft wordt deze via het eigen XIS direct naar Mitz verstuurd en in Mitz in het toestemmingsregister vastgelegd. Tevens wordt in het gebruikersprofiel van de patiënt in Mitz deze activiteit vastgelegd, waardoor deze activiteit ook later voor de patiënt nog zichtbaar is.

Toelichting: De raadplegersknop (voor spoed, 72 uur geldig)

In geval van spoedzorg, bijvoorbeeld huisartsenpost kan een raadplegende zorgverlener gebruik maken van de raadplegersknop. Voor de behandeling kunnen medische gegevens nodig zijn van de eigen huisarts. Als er geen toestemming is gegeven aan de eigen huisarts zijn deze gegevens niet beschikbaar om opgevraagd te worden.

Met Mitz kan de raadplegende zorgverlener aan de patiënt vragen of deze toestemming geeft aan de zorgverlener om bij de dossierhouder een toestemming te registreren voor het beschikbaar stellen van gegevens via een elektronisch uitwisselingssysteem, bijvoorbeeld bij de eigen huisarts. De toestemmingskeuze wordt direct verwerkt in Mitz en onmiddellijk kunnen de benodigde medische gegevens worden opgevraagd. Deze functie kan alleen gebruikt worden bij patiënten die aanspreekbaar zijn. Toestemming die is gegeven via de raadplegersknop is maximaal 72 uur geldig. Daarna geldt de oorspronkelijke situatie weer.

Waarborgen en voorwaarden bij vastlegging door zorgaanbieder

Voor het vastleggen van deze toestemmingskeuzes geldt het volgende:

- De zorgverlener mag alleen in opdracht en in aanwezigheid van de patiënt de toestemmingskeuze registreren.
- De zorgverlener die de toestemming vastlegt, is in het bezit van een UZI-pas of werkt onder mandaat van een zorgverlener met een UZI-pas binnen de organisatie.
- De patiënt is geïdentificeerd (BSN-verificatie en WID-controle of vergewissen).

- De zorgverlener heeft een actieve behandelrelatie met de patiënt.
- De zorgverlener is verplicht om bij de toestemmingsvraag de informatie te geven die is vastgesteld door Mitz.
- De toestemmingskeuze geldt alleen voor de gegevens die op dat moment nodig zijn voor de behandeling, conform de beroepsrichtlijn.
- Bij jonger dan 16 jaar is het alleen mogelijk indien de ouder of voogd aanwezig is en dit mondeling bevestigd aan de zorgverlener.

3. **Uitvragen toestemmingskeuzes door zorgaanbieder (open en gesloten autorisatievraag, lokaliseren)**
 In het toestemmingsregister zijn de toestemmingskeuzes van de patiënt vastgelegd. Mitz biedt twee mogelijkheden om te controleren of een dossierhouder toestemming heeft van de patiënt om gegevens te delen:

- Open autorisatievraag
- Gesloten autorisatievraag

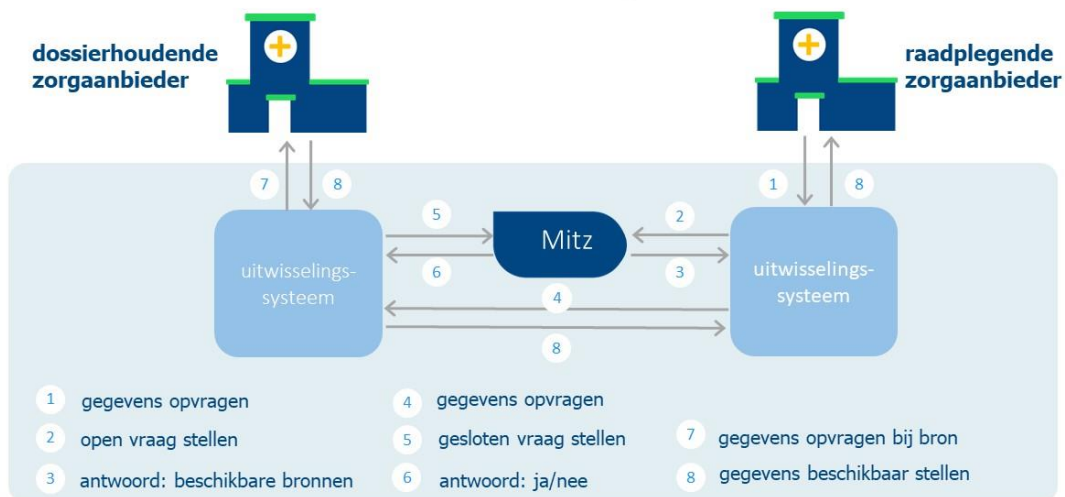
Als een zorgaanbieder gegevens van zijn patiënt wil opvragen, stelt hij - via zijn XIS - een vraag aan het uitwisselingssysteem (US). Het US kan bij Mitz opvragen bij welke zorgaanbieders gegevens aanwezig zijn die beschikbaar gesteld mogen worden. Dit heet de *Open autorisatievraag*. Het lokaliseren wordt mogelijk gemaakt door het abonnement van de zorgaanbieder (zie volgende onderdeel *Informerende van de zorgaanbieder*) in combinatie met de toestemming van de patiënt. Vervolgens kan het US de gegevens bij deze zorgaanbieder opvragen.

Het US waar de dossierhoudende zorgaanbieder op aangesloten is, checkt bij Mitz of er toestemming is voor het beschikbaar stellen van de gegevens. Dit heet de *Gesloten autorisatievraag*. Als de toestemming aanwezig is, wordt de vraag doorgestuurd naar de dossierhouder.

Belangrijk om te weten:

- De open autorisatievraag is informatief en optioneel.
- De gesloten autorisatievraag autoriseert de uitwisseling.
- De patiënt ziet in MijnMitz.nl welke zorgaanbieders een autorisatievraag hebben gesteld. Dit noemen wij in Mitz voor de patiënt 'checken'.
- De autorisatievragen stellen en het antwoord verwerken, gebeurt allemaal 'onder water' door de systemen.

Open en gesloten autorisatievraag

4. Informeren van de zorgaanbieder (d.m.v. abonneren en notificeren)

Als een zorgaanbieder aansluit op Mitz, dan is het verplicht voor de zorgaanbieder om de patiënten aan te melden bij Mitz (Abonneren) zodat de zorgaanbieder geïnformeerd kan worden over wijzigingen in de toestemming. Vanaf het moment dat een zorgaanbieder zijn patiënten heeft aangemeld met een abonnement, kan een andere zorgaanbieder de gegevens opvragen als er toestemming wordt gegeven door de patiënt. Iedere nieuwe patiënt die bij de zorgaanbieder wordt ingeschreven dient met voor een abonnement te worden aangemeld bij Mitz. Dit koppelvlak heet abonneren en notificeren.

De zorgaanbieder opent het dossier van een patiënt of maakt een nieuw dossier aan.

1. Het XIS van de zorgaanbieder abonneert zich bij Mitz op wijzigingen in de toestemmingskeuzes.
2. Dit abonnement wordt opgeslagen in het abonnementenregister van Mitz.
3. Zodra de patiënt een toestemmingskeuze bepaalt of wijzigt via MijnMitz.nl, stuurt Mitz een notificatie via het uitwisselingsysteem naar het XIS van de zorgaanbieder, die een abonnement hebben.
4. De zorgverlener weet dankzij de notificatie dat de patiënt een toestemmingskeuze heeft bepaald of gewijzigd heeft in MijnMitz.nl. Daardoor kan een zorgaanbieder indien gewenst, ook in het eigen XIS zien welke toestemmingskeuze een patiënt heeft vastgelegd.
5. In MijnMitz.nl ziet de patiënt welke zorgaanbieder een abonnement heeft op zijn/haar toestemmingskeuzes (ofwel welke zorgaanbieder een dossier heeft van de patiënt en binnen zijn of haar toestemmingskeuzes valt).

Abonneren & notificeren

5. Het informeren van de burger

Een patiënt ziet in MijnMitz.nl onder de tab 'Jouw zorgaanbieders' welke zorgaanbieders een abonnement op zijn toestemmingskeuzes hebben of te wel een dossier van deze patiënt houden.

Iedere patiënt kan via MijnMitz.nl instellen dat hij per e-mail een melding krijgt bij activiteiten in Mitz, zoals wanneer:

- Een abonnement van een zorgaanbieder actief wordt of wijzigt.
- Een zorgaanbieder een toestemmingskeuze geraadpleegd heeft (en welke antwoord is gegeven).

6. Migreren van bestaande toestemmingskeuzes

Veel zorgaanbieders hebben lokaal al toestemmingen geregistreerd. Het uitgangspunt voor Mitz is dat zoveel mogelijk van deze lokaal geregistreerde toestemmingen worden gemigreerd naar Mitz. Dit voor de borging van de continuïteit van bestaande uitwisselingen, maar een toestemmingskeuze dient daarvoor wel te voldoen aan een aantal eisen. In het aansluitproces wordt hiervoor een impactanalyse uitgevoerd.

Als een toestemmingskeuze niet op een van de Mitz toestemmingsmogelijkheden past, dan kan zo'n toestemming mogelijk niet gemigreerd worden. Zorgaanbieders krijgen ondersteuning en uitleg hoe dit zoveel

mogelijk te voorkomen. Voor toestemmingen verzameld in het kader van het LSP wordt als uitgangspunt dat de bestaande toestemmingen gemigreerd kunnen worden.

Na de migratie is Mitz het bronsysteem van de toestemmingen. Vanaf de migratie kan de zorgaanbieder eenvoudig verwijzen naar MijnMitz.nl. Het migratieproces is afhankelijk van welk uitwisselingssysteem wordt gebruikt.

Voor de XIS-leveranciers die gebruik maken van het LSP als US, zijn drie migratiescenario's beschikbaar:

1. *Standaard migratieproces*

- Sequentieel proces; per dossier een Toestemmingsbericht (HL7v3) met samenstellen, versturen en antwoord verwerken. Het Toestemmingsbericht is hetzelfde bericht dat al wordt gebruikt bij de Toestemmingsknop en de Toestemmingsnotificaties.
- Vervolgens per dossier gegevens aanmelden, LSP verstuurt Mitz abonnementen.
- Als alle aanmeldingen zijn verwerkt middels TKID systeemrol 'Toestemming Delegerend Systeem' versturen en lokale controle uitzetten.
- Het XIS is niet bevroegbaar tijdens de migratie.
- Sequentieel, doorlooptijd op XIS evenredig met aantal te migreren toestemmingen.

2. *Migratie met aanmeldbericht*

- Sequentieel proces gebaseerd op terugdraaien CO2020 aanpak.
- Toestemmingen (Ja, Nee) worden opgenomen in reason-veld bestaande aanmeldbericht. SIGNAL=NO parameter om geen trigger signaalfunctie af te geven. LSP handelt registreren abonnementen en toestemmingen bij Mitz af.
- Het XIS blijft bevroegbaar tijdens de migratie. Lokale implementatie bepaalt performance impact.
- Sequentieel (aanmeldbericht per toestemming), doorlooptijd op XIS evenredig met aantal te migreren toestemmingen.

3. *Batch-georiënteerde migratie*

- Proces gebaseerd op VWI-Sync mechanisme; asynchrone communicatie.
- Per XIS wordt een JSON bestand aangemaakt met daarin BSN's en toestemmingen; na trigger 'bestand gereed' haalt het LSP het bestand op bij de XIS, handelt registreren abonnementen en toestemmingen bij Mitz af en maakt een bestand met resultaten aan dat wordt opgehaald door XIS ten behoeve van het controleren en oplossen van fouten.
- Het XIS blijft bevroegbaar tijdens de migratie en kan reguliere aanmeldingen blijven versturen.
- Migratie kan in delen worden uitgevoerd, keuzes maken op basis van te verwachten impact door lokale implementatie.

Voor de overige XIS-leveranciers geldt alleen het standaardmigratie proces (optie 1).

Een mogelijke fasering voor aansluiten op Mitz

Indien u kiest voor een gefaseerde aansluiting op Mitz, zou de volgende fasering kunnen worden toegepast:

- A. De minimale vereiste functionaliteit voor overgang naar Mitz:
  - Migratie huidige LSP toestemmingen (3 scenario's, TKID ondersteuning is randvoorwaardelijk).
  - Aanpassen aanmeldbericht.
  - Implementatie tweede afmeldbericht.
- B. Optioneel: ontvangen en verwerken toestemmingsnotificaties vanuit Mitz:
  - Loggen en/of tonen in het XIS van de door de patiënt in Mitz gemaakte keuzes.
  - Per default geeft het LSP geen notificaties door, aanzetten middels TKID.
  - Optioneel: toestemmingsknop voor registratie toestemmingen namens de patiënt en/of 'slimme link': Let op: Mitz gebruikt ook de inschrijftokendefinitie uit AORTA v8 (waarin ook de hier vermelde eisen worden vastgelegd).
  - Het IH-inschrijftoken is derhalve bij het PvE GBZ gevoegd.
  - Ook is het mogelijk het huidige AORTA (transactie) token te blijven gebruiken, als dat nu met een UZI-pas ondertekend wordt.
- C. Randvoorwaarden
  - TKID ondersteuning.
  - VWI-Sync ombouwen naar AR-Sync.

Wat is nu eigenlijk een toekomstbestendige toestemmingsvraag?

Mitz ontvangt regelmatig de vraag om te beoordelen of een toestemmingsvraag toekomstbestendig is. Doorgaans wordt deze vraag gesteld als een zorgaanbieder zich wil voorbereiden op het aansluiten op Mitz.

Als zorgaanbieders gebruik maken van Volgezorg en/of de toestemmingsfolder en -formulier voor het LSP, dan kan de toestemmingsvraag naar Mitz gemigreerd worden. Voor deze zorgaanbieders is onderstaande informatie niet relevant. Voor andere zorgaanbieders daarentegen is dit belangrijke informatie.

Wat is volgens de wet een toestemming?

Een toestemming wordt in de wet gedefinieerd als een 'vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting waarmee de betrokkene aanvaardt dat hem betreffende persoonsgegevens worden verwerkt.'

Een rechtsgeldige toestemming moet voldoen aan drie eisen:

- De betrokkene moet in vrijheid zijn wil uiten, zonder (relationele) druk of voorwaarde.
- De wilsuiting moet gericht zijn op een bepaalde (categorie van) gegevensverwerking (welke gegevens, welke verwerking, welk doel, en bij een verstrekking: aan wie).
- De betrokkene dient goed geïnformeerd te zijn over verschillende aspecten van de gegevensverwerking.

Wat is een toekomstbestendige toestemmingsvraag voor Mitz?

De toestemmingsvraag moet voldoen aan bovengenoemde regels, anders is de toestemming niet geldig. Belangrijk voor Mitz is dat een toestemmingsvraag *zonder restricties geformuleerd is*. Een voorbeeld van een restrictie is dat bronhouders alleen toestemming krijgen om aan zorgaanbieders uit een bepaalde regio gegevens beschikbaar te stellen. Zo'n toestemmingsvraag is niet toekomstbestendig. Ook kan er een restrictie zitten in de opsomming van gegevens die beschikbaar gesteld mogen worden. Toekomstbestendig is de opsomming van gegevens letterlijk als een voorbeeld vermelden.

Toekomstbestendige toestemmingsvraag

JA | Ik geef aan toestemming aan ..... om mijn gegevens beschikbaar te stellen aan al mijn huidige - en toekomstige zorgaanbieders.

NEE | Ik geef geen toestemming aan ..... om mijn gegevens beschikbaar te stellen aan al mijn huidige - en toekomstige zorgaanbieders.